

ส่วนที่ 1

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน ความหมาย ความสำคัญ และประโยชน์

1

“ประชาชนมีความสำคัญต่อ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไร”

ประชาชนมีความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

1. ประชาชนเป็นสมาชิกของชุมชนและเมื่อมีสิทธิ
เลือกตั้งต้องเป็นผู้มีหน้าที่ไปเลือกตั้งผู้บริหาร
ท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ที่เป็นคนดี
และมีความรู้ ความสามารถ ให้มาบริหาร
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ประชาชนมีสิทธิในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการ
กิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งแต่
การมีส่วนร่วมกำหนดแผนงานโครงการ มีส่วน
ร่วมดำเนินโครงการ การติดตามและประเมินผล
การทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

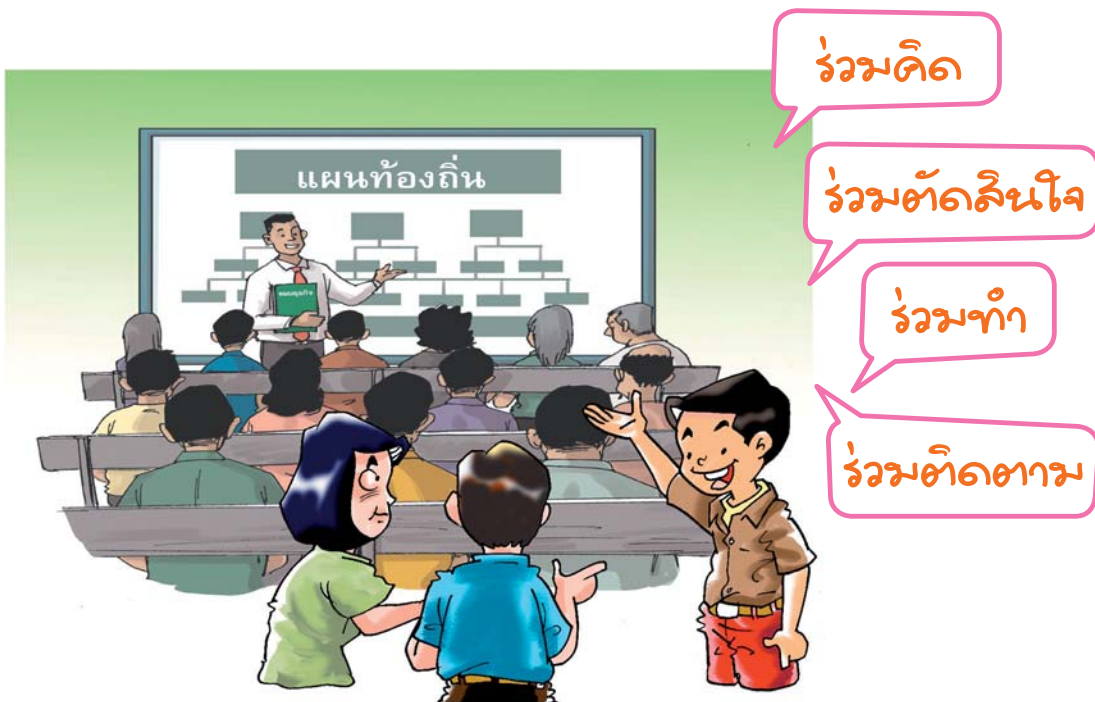
3. ประชาชนมีความผูกพันกับชุมชนของตน
เพราะถือเป็นเจ้าของชุมชน ย่อมเป็นเจ้าของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและย่อมเป็นผู้มี
ส่วนได้ส่วนเสียในนโยบาย แผนงานโครงการ
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2

“การรับรู้ข้อมูลข่าวสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประโยชน์กับประชาชนอย่างไร”

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีประโยชน์กับประชาชน ดังนี้

1. ทำให้ประชาชนได้รับความรู้ความเข้าใจในข้อมูลข่าวสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์
2. ทำให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้สิทธิของตนเอง และสามารถใช้อำนาจสิทธิในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้
3. ทำให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการร่วมคิดริเริ่ม ร่วมวางแผนพัฒนา ร่วมตัดสินใจในกิจการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และสามารถติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรักษาผลประโยชน์ของชุมชนได้

3

“การรับรู้ข้อมูลข่าวสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คืออะไร”

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หมายถึง การที่ประชาชนได้ฟัง ได้อ่าน ได้พบ ได้เห็น และได้รับความรู้จากข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ข้อมูลข่าวสารจากป้ายประกาศ จากจดหมายข่าว จากเสียงตามสาย จากวิทยุ โทรศัพท์ จากอินเทอร์เน็ต ฯลฯ

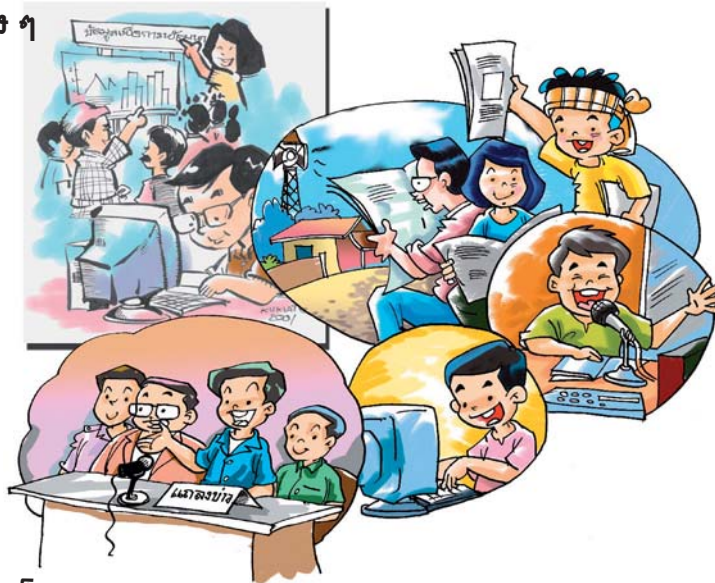

4

"ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในช่องทางใดบ้าง"

ประชาชนสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้หลายช่องทาง ดังต่อไปนี้

- หอกระจายข่าวชุมชนหรือเสียงตามสายในชุมชน
- เอกสารข้อเท็จจริงต่าง ๆ
- เวทีนำเสนอข้อมูล
- ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
- รายงานการตีพิมพ์
- วิทยุกระจายเสียง
- จดหมายข่าว
- การแถลงข่าว
- วิทยุทัศน์
- ทีวีท้องถิ่น
- อินเทอร์เน็ต
- ทัศนศึกษาหรือเยี่ยมชมโครงการ

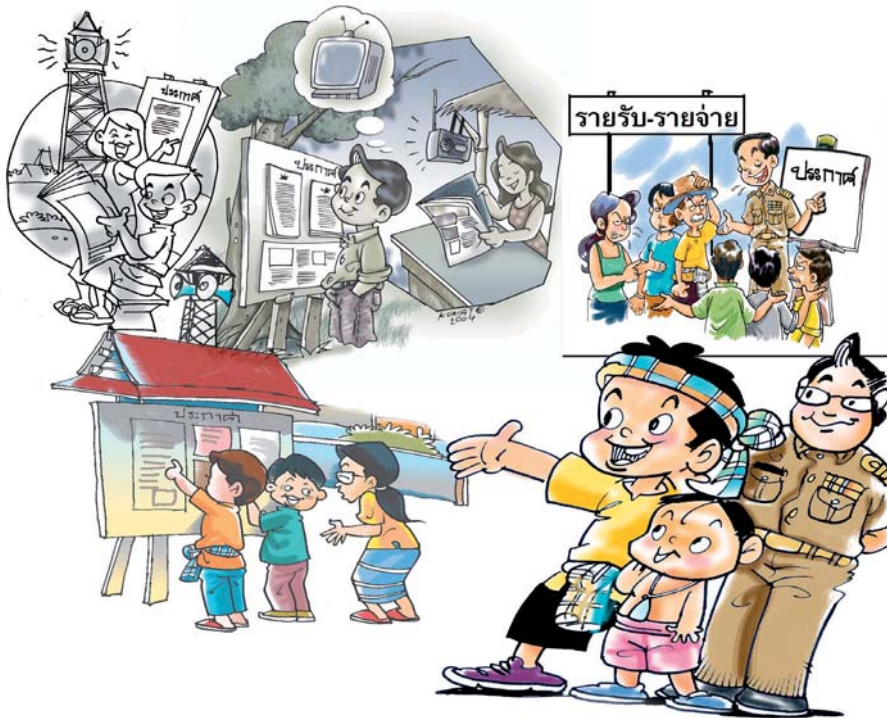
สิทธิตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 287 ได้รับรองสิทธิในการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินโครงการใดๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดว่า

“ในกรณีที่การกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นในสาระสำคัญ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแจ้งข้อมูลรายละเอียดให้ประชาชนทราบก่อนกระทำการเป็นเวลาพอสมควร...”

5

“ประชาชนมีสิทธิในการรับรู้ข่าวสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องใดบ้าง

สิทธิของประชาชนในการรับรู้ข่าวสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ได้แก่

- สิทธิการรับรู้ข่าวสารการประชุมสภาท้องถิ่น เช่น รับรู้ข่าวสารการกำหนดการประชุมสภาท้องถิ่น วาระการประชุม ระยะเวลา และสถานที่การจัดประชุมสภาท้องถิ่น
- สิทธิการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรายละเอียดแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- สิทธิการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดหารายได้และการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- สิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น รับรู้ข้อมูลการกำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการประชุมพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น รับรู้ความคิดเห็นและผลการพิจารณาร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นในทุกขั้นตอน รับรู้รายละเอียดข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เป็นต้น
- สิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเงินและบัญชี เช่น รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการเงิน และบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับรายงานงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- สิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง
- สิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ

การใช้สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ถึงข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะต้องแจ้งให้ประชาชนได้รับทราบ ได้แก่

- (1) ผลการพิจารณาที่มีผลโดยตรงต่อประชาชน ความคิดเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้อง
- (2) นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา
- (3) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ
- (4) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของประชาชน
- (5) สิ่งพิมพ์ขององค์กร
- (6) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีการผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ

ตัวอย่าง

อบต. ดอนแก้ว มีช่องทางให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ดังนี้

1. จัดให้มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นลายลักษณ์อักษร

หรือเอกสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ได้แก่ แผ่นพับ

เอกสาร ข้อมูลติดต่อโทรศัพท์หมู่บ้านและ

บอร์ด อบต. วารสาร จดหมายข่าว

ป้ายประกาศ รายงานฯ ไปรษณีย์

ปฏิทินแสดงกิจกรรม/โครงการที่ทำ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น

2. จัดให้มีการรับรู้ข้อมูลทางการสื่อสารผ่านการถ่ายทอดเสียงและเครื่องมีสื่อสาร ได้แก่

หอกระจายข่าว เสียงตามสาย วิทยุชุมชน

วิทยุกระจายเสียง รถประชาสัมพันธ์

การสอบถามข้อมูลทางโทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต

รายการเคเบิลทีวีในชุมชน

4. จัดให้มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการจัดเวทีประชุม

ได้แก่ เวทีประชุมประชาคม เวทีประชุมหมู่บ้าน

กิจกรรมเวทีช่วงกักต (ลานความคิด)

กิจกรรม อบต. สัญจร การประชุมแผน

สัญจรของ อบต. การประชุมสภาท้องถิ่นสัญจร

5. จัดให้มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางสื่อบุคคลและศูนย์

ข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ การแจ้งข้อมูลข่าวสารผ่านทางผู้นำ

การตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ อบต.